

Warszawa, dnia 21.06.2018r.

Pan Prof. dr hab. Jacek Czaputowicz
Minister Spraw Zagranicznych
Aleja Jana Chrystiana Szucha 23
00-580 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

9 stycznia 2018 roku w Czeczenii aresztowany został Ojub Titijew, przewodniczący lokalnego oddziału rosyjskiej organizacji Centrum Obrony Praw Człowieka „Memoriał”. Samochód Titijewa został zatrzymany i poddany przeszukiwaniu, w trakcie którego - zdaniem adwokatów, organizacji pozarządowych oraz niezależnych mediów - zostały podrzucone mu narkotyki.

Ojub Titijew świadczył pomoc ofiarom ciężkich naruszeń praw człowieka – tortur, wymuszonych zaginięć, pomagał także rodzinom osób zabitych przez służby związane z władzami republiki. Przez ostatnie kilka miesięcy przed aresztowaniem Titijew i inni pracownicy Memoriału zajmowali się głośną sprawą 27 zatrzymanych i następnie zaginionych (prawdopodobnie rozstrzelanych) mieszkańców republiki. Adwokaci Titijewa wskazują na liczne i jawne naruszenia w trakcie zatrzymania oraz postępowania. Oskarżenie nie przedstawiło do tej pory żadnych wiarygodnych dowodów popełnienia przestępstwa. Pomimo tego Titijew wciąż znajduje się w areszcie, narażony jest na tortury (które zgodnie z dostępnymi raportami są powszechnie stosowane w czeczeńskich aresztach), grozi mu wysoka kara pozbawienia wolności.

Amnesty International uznało Ojuba Titijewa za więźnia sumienia, ponieważ został aresztowany wyłącznie za pokojowe korzystanie ze swoich praw i pracę na rzecz praw człowieka. Pod petycją Amnesty International w sprawie czeczeńskiego obrońcy praw człowieka podpisało się już ponad 2200 osób w Polsce.

18 stycznia 2018 roku Helsińska Fundacja Praw Człowieka wystosowała do Pana Ministra pismo z prośbą o zajęcie przez polskie władze stanowiska w sprawie aresztowania Ojuba Titijewa. Nic nam nie wiadomo o działaniach podjętych w jego wyniku.

Ojub Titijew nie jest jedynym więźniem sumienia współczesnej Rosji. Na listach Centrum Obrony Praw Człowieka Memoriał znajduje się obecnie aż 158 więźniów politycznych oraz 77 osób, które z dużym prawdopodobieństwem osadzone zostały z powodów politycznych.

Jednocześnie Memoriał zwraca uwagę na fakt, iż owe listy nie obejmują wszystkich osób represjonowanych, bowiem prawdziwa liczba więźniów politycznych i osób pozbawionych wolności z przyczyn politycznych w dzisiejszej Rosji jest niewątpliwie znacznie większa.

Liczną grupę osób bezprawnie uwięzionych przez władze Federacji Rosyjskiej stanowią także, według dostępnych raportów organizacji pozarządowych, obywatele Ukrainy. Organizacje pozarządowe posiadają informacje o 71 obywatelach Ukrainy, których prześladowanie uznać można za motywowane politycznie. W czasie, kiedy państwa świętują otwarcie Mundialu, w jednej z kolonii karnych od miesiąca głodówkę prowadzi obywatel Ukrainy Oleg Sencow domagając się uwolnienia wszystkich ukraińskich więźniów politycznych. Został on skazany na karę 20 lat pozbawienia wolności. Zapowiada, iż głodówkę zamierza prowadzić do śmierci.

W związku z faktem, iż reprezentacja Polski bierze obecnie udział w Mistrzostwach Świata, które w tym roku odbywają się w Rosji, apelujemy do Pana Ministra o podjęcie działań na rzecz ochrony praw człowieka przez władze Rosyjskiej Federacji, w tym podjęcie starań o uwolnienie wszystkich osób pozbawionych wolności z przyczyn politycznych.

Brak reakcji i niepodnoszenie podczas Mistrzostw Świata kwestii związanych z prawami człowieka, to w naszej opinii de facto przyzwolenie na ich naruszenie przez Federację Rosyjską. **Uważamy, że polskie władze mają moralny i etyczny obowiązek podniesienia tego tematu, w tym sprawy uwolnienia Titijewa, Sencowa, oraz pozostałych osób bezprawnie uwięzionych.** Rzeczpospolita znana jest z działań na rzecz wolności i solidarności międzynarodowej i wielokrotnie występowała w obronie osób prześladowanych.

Doceniamy, że polski Sejm podjął uchwałę w sprawie uwolnienia ukraińskich więźniów politycznych w Rosji. To dobry pierwszy krok, ale **wysyłek powinny podjąć wszystkie władze, we współpracy z innymi krajami i odnieść się do wszystkich więźniów politycznych.** Władze Federacji Rosyjskiej winny zostać wezwane do przestrzegania krajowych i międzynarodowych zobowiązań dotyczących praw człowieka, w tym wolności wypowiedzi, wolności zrzeszania się i wolności zgromadzeń. W związku z tym zwracamy się z kolejnym apelem, aby Pan Minister wsparł działania międzynarodowe na rzecz uwolnienia Ojuba Titijewa, Olega Sencowa, oraz wszystkich pozostałych osób aresztowanych lub skazanych z powodów politycznych przez Federację Rosyjską. Liczymy na odpowiedź i nagłośniecie działań Ministerstwa w polskich mediach.

Łączymy wyrazy szacunku,

Polscy członkowie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Unii Europejskiej i Rosji:

Fundacja im. Stefana Batorego

Fundacja Ośrodka KARTA

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Instytut Spraw Publicznych
Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu
Sieć Obywatelska Watchdog Polska
Stowarzyszenie „Za Wolną Rosję”
Stowarzyszenie Homo Faber

Oraz inne organizacje, którym leży na sercu los obrońców praw człowieka:

Amnesty International
Fundacja Autonomia
Fundacja ePaństwo
Fundacja Inna Przestrzeń
Fundacja Kaukaz.net
Fundacja na rzecz Równości i Emancypacji STER
Fundacja Nasz Wybór
Fundacja Panoptykon
Fundacja Pole Dialogu
Fundacja Pozytywnych Zmian
Fundacja Różnosfera
Fundacji Szkoła Liderów
Fundacja Szkoła z Klasą
Grupa Zagranica – federacja 54 organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną i edukację globalną
Inicjatywa Dom Otwarty
Instytut Państwa i Prawa INPRIS
Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet Baba
Polskie Forum Migracyjne
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”
Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego
Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych Rzecz Jasna
Stowarzyszenie Inicjatyw Kobięcych
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
Stowarzyszenie Klon/Jawor
Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego Nomada
Stowarzyszenie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społecznego "Społeczeństwo FAIR"
Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii Otwarta Rzeczpospolita
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza